

Östgötaspel

Östergötlands Spelmansförbund
www.ostgotaspel.se

Nr 3, sept 2016
årgång 16

Styrelsens ordförande:
Isabell Svärdmalm
ordforande@ostgotaspel.se

Ansvarig utgivare:
Isabell Svärdmalm

Redaktion: Barbro Wijma
redaktor@ostgotaspel.se
Håkan Wasén

Glada vinnare i årets Pelle Fors tävling!

Från vänster:
Jan-Anders Andersson, Per Falkenström, Ida Hellsten, Lisa Hellsten, Jonas Jansson, Axel Jensen, Per Jensen, Håkan Frykmo.

Foto: Alf Ekblad

Innehåll

ÖSF:s styrelse, vinterhelgkurs och ÖSF nytt i korthet	2	Pelle Forstävlingen, Östra Ryd	7
Ordförandehälsning, rättelser A Larssons notbok, medlemsmatrikel, fotorättelse	3	Östra Ryd, Linköpingsstämman	8
A Blomberg: Nothbok för vjolin	4-5	Stig Andersson & Memvalsen	9
Rapporter från stämmor:	5-8	Numrets låt: Mem-valsen	10
Brevens Bruk	5	Slängpolskekurs, Krokiga låtar helgkurs,	
Brevens Bruk, Kleven, Pelle Fors tävlingen	6	Linköpings Folkmusikfestival	11
		Kalendarium, Nittonbunda recension	12

STYRELSE FÖR ÖSTERGÖTLANDS SPELMANSFÖRBUND

Ordförande: Isabell Svärdmalm, tel.011-319876, 0730-541193, ordforande@ostgotaspel.se

Sekreterare: Lisa Hellsten, tel. 0725-757 252 sekreterare@ostgotaspel.se

Kassör: Mats Ekman, tel. 013-152336, kassor@ostgotaspel.se

Ledamöter: Barbro Wijma, Stefan Öberg

Suppleanter: Staffan Lensell, Håkan Wasén, Torgny Lundberg.

ÖVRIGA FUNKTIONÄRER bl.a.:

Spelledare: Isabell Svärdmalm, 011-319876, spelledare@ostgotaspel.se

Medlemsärenden: Ingrid Ährlin, tel 0707-740665, medlem@ostgotaspel.se

Arkiv, notbibliotek, försäljning: Hans Norberg, tel. 013-52536, hansnobe@passagen.se

Hemsidesansvarig: Staffan Lensell, webb@ostgotaspel.se

Östgötaspels redaktion: B. Wijma, redaktor@ostgotaspel.se, H. Wasén, hakan.wasen@outlook.com

ÖSF NYTT: "Höstträffen" blir "vinterhelgkurs"!

Helgen 11 – 12 februari låtkurs, knytka, spel och dans, övernattnings och låtkurs igen...

Annonsen kommer här Da Capo eftersom vi flyttat vår spelhelg till februari pga krocken med Slängpolskursen som också valt helgen 12-13 november:

Under vinterhelgkursen kommer Marie Länne Persson och David Siljat att lära ut låtar ur det rika material som är samlat i "Källan i Slaka". Kursen äger rum på något vandrarhem i Östergötland där vi kan få mat och spelutrymmen och övernattnings för de som så önskar.

På kvällen knytkafest och spel och jam och dans till spellista. Alla instrument inkl. sångrösten är välkomna!

Boken "Källan i Slaka" kommer att ingå i kursavgiften och finns också att köpa hos Hans Norberg.

Boka in helgen redan nu!

Mer information i Östgötaspel 16.4!

ÖSF NYTT i korthet:

Jubileumsfesten närmar sig - 2017 fyller vi 90!!!

Festförslag: 11 NOV 2017 på Borghamns vandrarhem med Alexander Olsson och Olof Kennemark som gästartister. Kom med idéer och boka helgen!

"Musikbryggan" är på G - mer i nästa nummer!

Allspelslåtar - var med och spela in! Kontakta Stefan Öberg!

ÖSF – NYTT: Ordförande har ordet!

Hej igen!

Ja, jag skriver ”igen” – känns inte länge sen jag skrev en hälsning här *före* sommaren.
Har ni haft det bra, därute?

I detta nummer kan vi som vanligt få en återblick av många av sommarens speltillfällen.

Jag minns Pelle Fors-tävlingen, en succès!

Och vi har nyligen genomfört samarrangemanget i Östra Ryd, med anledning av vår ”bokrelease” av Anders Larssons Notbok. Visserligen hade vi en liten smygtitt på årsmötet, och flera av oss har redan notboken i sin ägo.

Det är inte lätt att vare sig skriva av eller tolka 200 år gamla notuppteckningar...

Vi får ge en eloge till notskrivare Bent Hansen, likaså Toste Länne och Arne Blomberg som har korrekturläst. Arne har i efterhand funnit att flera rättelser tyvärr inte kommit med - se texten här nedanför!

Jag avslutade min semester med att åka till Korrö-festivalen. Det var längesen jag åkte så långt för att spela, lyssna och dansa. Brukar annars hålla mig inom landskapet.

Två musikupplevelser där, av olika format vill jag dela med mig av: Kammarorkestern Musica Vitae´s möte med Esbjörn Hazelius och Johan Hedin – jag säger bara Wow! Har ni möjlighet att ta del av deras framträdande – gör det! I det lilla formatet var jag en, i en liten publik som fick plats i ett av rummen på herrgården då Pelle Björnlert och Bengt Löfberg spelade låtarna från sin 40-årsjubilerande skiva (nu på CD) ”En roligers dans”. En historisk högtidsstund! Den skivan var liksom startskottet för ett nytänk kring folkmusik och dans.

I skrivande stund håller sig sommaren kvar – men snart stundar återigen en hösttermin då flera av oss möts igen för att spela tillsammans.

Jag lånar ord från en nära vän: ... ” i de flesta fall är hösten välkommen, nu kan jag sätta igång med planeringen för nästa sommar!” ... Vi ses!

ordf Isabell

Anders Larssons Notbok – rättelser

Arne Blomberg skriver själv om korrekturläsandet av notboken:

...”en spelman som skriver en notbok behöver inte vara så noga, noterna ska bara användas av honom själv. Det är vanligt med felskrivningar. I många fall märker kanske spelmannen det inte ens – han kan ju låten...../ ...korrekturarbetet är därför inte bara en kontroll på att avskriften är korrekt jämfört med originalet, det är även en tolkning av skriften....

Tyvärr har utgåvan felskrivningar och den i boken bifogade ändringslappen ”**Viktiga ändringar!**” är inte komplett. Du som vill ”gräva ner” dig ytterligare och ta

del av dessa rättelser, är välkommen att gå in på ÖSF:s hemsida, under Butik. I presentationen av boken finns en länk. Om du vill ha hjälp med tolkningarna kan du skriva ut ändringarna och ha vid sidan om när du tillägnar dig innehållet i boken.

Du kan hämta den reviderade ändringslistan på hemsidan

<http://ostgotaspel.se/butik.php>.

Där finns även Anders Larssons original!

Om du inte kan skriva ut ändringslistan, kontakta Östergötlands Spelmansförbund´s arkivarie Hans Norberg hansnobe@passagen.se, så kommer den på posten.

MEDLEMSMARIKEL på gång! OBS – hör av er om ändrade kontaktuppgifter, även epostadress!

Styrelsen genom Mats och Ingrid arbetar på att ta fram en uppdaterad medlemsmatrikel. Vi är därför angelägna om att få in alla förändringar i postadresser, telefonnummer och mailadresser så att vi sedan har alla aktuella kontaktuppgifter! Skicka förändringarna både till Mats Ekman kassor@ostgotaspel.se och till Ingrid Ährlin medlem@ostgotaspel.se!

RÄTTELSE

De två foton som fanns med i föregående nummer som presentation av CD:n GÄRNA POLSKOR TILL DANS var tagna av Kristina Samuelsson.

Fortfarande kan en tvåhundraårig östgötsk notbok dyka upp: Arne Blomberg om "Noth Bok för Vjolin"

Olof Larsson i Östra Skrukeby är känd som bonden som byggde fioler. Han var född 1805 i Vånga och som ung tjänade han i fyra år som bränneridräng åt greve Spens på Grensholm. Efter kortare anställningar i Kullerstad och Östra Harg socknar kom han till Östra Skrukeby där han blev en framgångsrik jordbrukare med flera fastigheter. Han byggde brännvinsbränneri, blev nämndeman, kommunalman, auktionist och var bygdens 'finansman' med en omfattande utlåning.

Trots sin stora verksamhet hade han tid att bygga fioler – över 315 instrument har han numrerat och signerat. Olof Larsson levde sina sista år på gården Lilla Valstad, där han avled 1906, 101 år gammal.

Härom året fick Valstad nya ägare och i samband med flyttstädningen fick hembygdsföreningen en samling handlingar efter Olof Larsson, mest räkenskaper av olika slag men också två notböcker! Den äldre - *Noth Bok för Vjolin* - är anonym, men har gårdsnamnet Idingsta senare skrivet på titelsidan. Den yngre notboken har tillhört äldste sonen Adolf Olofsson (1833-1905), som prydligt namngett boken - *Valser v. Polkettas Composé par Ad. Olofsson* – den är daterad 1855 och senare.

Olof Larssons notbok – den äldre boken

Samlingen innehåller, förutom en inledande undervisningssida med skala, noternas namn etc, 28 Polonesser, 6 Walser samt Bernhard Crusells militäriska sång *För rättvisa, frihet och fädernesland feck Göthen sitt svärd utaf Allfaders hand*. På sista uppslaget finns en senare, av annan hand, noterad *Gök Hvals, Linköping d. 11 Augusti 1852, HM Westberg* samt allra sist kluddig notskrift (polska?) samt *Hvalsta 1853*. Familjen bodde på Valstad under åren 1834-69, kanske är det något av barnen som övat notskrift i boken...

Bokens innehåll tyder på att den tillkommit i början av 1800-talet. Flera av melodierna återfinns i varianter i andra notsamlingar från samma tid.

Vem som skrivit boken framgår inte. Kanske inte Olof Larsson själv, han kallade sina fioler för "vigoler" men titelsidan anger Vjolin (i boken även Violin).

Gårdsnamnet Idingsta på titelsidan betyder väl åtminstone att boken funnits där.

Olof Larssons anknytning till Idingstad i Östra Harg är att han under sin tid i Rogestad träffade sin blivande maka, Maria Christina Andersdotter, som då var piga hos greve von Schwerin på Idingstad. De gifte sig 1833 och flyttade till Torp/Valsta i Ö Skrukeby. Kanske fick Olof både maka och noter från Idingstad...

Adolf Olofssons notbok – den yngre boken

Valser v. Polkettas Composé par Ad. Olofsson. Nej, notsamlingen fylldes inte med egna kompositioner, utan med ett par dussin melodier. Polskor, valser, ett par galopper, polka, en morgonfransäs mm. En god bild av sällskapslivet i mitten av 1800-talet.

Adolf Olofsson daterade boken *Ekeby Ad. Olofsson den 5 April 1856* och *Ekeby Qvarn den 5 Setember 1855 (eller 1859?)*. Gården Ekeby i Ö Skrukeby fanns inte på hans tid, det måste vara ett annat Ekeby. Enligt kyrkböckerna flyttade han 1854 från Ö Skrukeby till Rasbo i Uppland, men i Rasbo skrev han sig först 1859 inför vigseln med Erica Christina Andersdotter i Lejstabro, Westersta, Rasbo. Kanske bodde Adolf i mellantiden i Ekeby, Rasbo utan att skriva sig där?

I sitt första äktenskap hade Adolf många barn. Genom döttrarna Anna och Signe fick han en berömd måg - konstnären Bruno Liljefors. Denne gifte sig 1887 med Adolfs dotter Anna, men äktenskapet upplöstes genom skilsmässa 1895. En tid därefter gifte Bruno Liljefors om sig med Annas syster Signe, då nyss hemkommen från Amerika. I det äktenskapet föddes bl.a. sonen Lindorm, som också kom att bli en känd konstnär.

Båda notböckerna är sammanställda av Magnus Carlegrim, Stockholm och publicerade som faksimiler, 'fotoböcker'. Den äldre boken är kompletterad med ett fylligt material om Olof Larsson och hans fioler. Ett kortare komplement om Adolf Olofsson finns i den yngre samlingen.

Böckerna säljs av Östra Skrukeby hembygdsförening. Kontaktperson: Kajsa Carlegrim, 0708-720141, kajsa.carlegrim@telia.com, Skrukeby Backe, 585 61 Lingham. Pris 300 kr för Olof Larssons notbok och 250 kr för Adolf Olofssons.

Arne Blomberg

Tvåhundraårig östgötsk notbok ... forts.

Exempel ur Olof Larssons notbok. En mollversion av en spridd durpolska

Exempel ur Adolf Olofssons notbok. En vals med en doft av salong.

Rapporter från några spelmansstämmor

Brevens Bruk

Breven bjöd på massor av gränsspel!!!

Årets aningen bantade spelmansstämma i Brevens bruk i Närke blev en succé.

Brevens bruk, som är en av gränsstämmorna, samlade spelmän från tre län Södermanland, Östergötland och Närke. På grund av kollision med ett annat arrange-

mang så hade scenföreställningarna slopats. Istället blev det buskspel och ett stort allspel där de olika länens allspelsledare var och en lärde ut en bra och representativ låt.

Konceptet blev lyckat eftersom det medförde möjligheten att spela mycket och länge och dessutom gav flera nya låtar.

Brevens Bruk forts...

Ulf Lundgren, Sörmland, Isabell Svärdmalm, Östergötland och Jan Anders Andersson, Närke fick ta var sin tur med spelmännen och blandat med utlärningen rann andra låtar till. Isabell försåg de andra länen med Glottervals. Från Sörmland ljöd Julita nya brudmarsch och Närke bjöd på Snavlunda brudmarsch och polska 208 efter Per Erik Olsson.

Text och foto: Håkan Wasén

Ulf Lundgren hejade på när deltagaren i Breven lärde sig Julita nya brudmarsch.

Sista gränsstämman i Kleven eller ???

Var årets gränsstämma i Kleven den sista - eller?

I flera år har det dansats och spelats högt uppe på Grännabergen i Klevens loge. En spelplats med en förunderlig utsikt över Vättern.

Konceptet som ägaren, Magnus Lundberg, tillsammans med olika dans och musikföreningar har drivit, har varit enkelt. Spelkurs, buskspel, allspel och därefter ett jättelikt knytkalas. Och så dans igen.

På senare år har stämman fått epitetet "Gränsstämma" eftersom den lockat spelmän och dansare från både Östergötland och Småland.

Nu har dock Magnus Lundberg valt att sälja Kleven och flytta till Kalmar. Han berättar att Kleven nu övertas av grannfamiljen som bedriver jordbruk.

-Som jag förstår så kommer verksamheten med olika arrangemang på logen att drivas vidare men jag vet inte hur det blir med spelmansstämman. Det torde bero på vilka som vill och kan arrangera den, säger han.

Kanske något för våra dans och spelföreningar i Öster-

götland att ta upp med småländska kollegor??

Text och foto: Håkan Wasén

Skall skickliga musiker som Anders Svensson, Magnus Gustafsson och Susanne Gustafsson få spela till kurs i kvarnen på Kleven? Det hänger på vilka som kan ta sig an uppgiften.

2016 års Pelle Fors-tävling

– Så blev det då äntligen dags!

Lördagen den 18 juni hölls årets Pelle Fors-tävling i Söderköping, i samband med kommunens Musik & Dans-festival.

Per och Axel Jensen på gång - en vinnande duo!
Foto: Jan Anders Andersson

Pelle Fors tävling forts...

Efter många förberedelser av både styrelsemedlemmar (bl. a. medaljer och diplom) och vår tävlingskommitté, Katarina och Eric Hammarström med allt ifrån att sätta ihop en jury, skriva budget, göra annons, div kontakter med Söderköpings kommun (och säkert mycket mer) till att baka kakor och ordna med det praktiska på själva tävlingsdagen blev det äntligen dags!

Tävlingen arrangerades för första gången 2008 av Östergötlands Spelmansförbund, ÖSF. Efter några år i egen regi, har det blivit en budkavle mellan de östligaste landskapsförbunden. Medarrangörer i år var förutom ÖSF även Skånes, Smålands och Södermanlands Spelmansförbund, samt Örebro Läns Folkmusikförbund.

”För att delta i tävlingen ska tre låtar med speltradition från sydöstra Sverige (eller gjorda i stil med) ingå i låtvalet, varav minst en slängpolska. Alla akustiska instrument, inklusive trall, är välkomna. Uppspelningen sker inför jury och publik”.

Tävlingen hölls i S:t Laurenti församlingshem, en synnerligen lämplig lokal med mycket bra akustik. En väl-talig publik, tillsammans med juryn fick under ca 4 timmar (!) lyssna till mycket fina framträdanden. Så sent som en vecka innan fick vi tidigarelägga tävlingen 1 timme, p.g.a. det stora antalet anmälda deltagare. En ändring som väl får anses höra till det positiva!

Undertecknad hade som uppgift att under större delen av dagen fungera som konferencier, vilket var mycket roligt.

Juryn, bestående av Patrik Andersson, Malmköping, Kristina Samuelsson, Mjölby och Eric Hammarström, Vånga, hade ett tufft arbete att bland 9 solister och 4 grupper, utse en vinnare i respektive klass. Så här blev resultatet:

Solospel:

1. Per Jensen, Opphem, Rimforsa; *för svängigt och stabilt dansspel på svensk säckpipa*
2. Håkan Frykmo, Farsta; *för lyriskt låtspel på klarinett*
3. Per Falkenström, Vretstorp; *för uttrycksfullt spel på fiol*

Gruppspel:

1. Axel och Per Jensen, Opphem, Rimforsa; *för tätt och friskt samspel på nyckelharpa och svensk säckpipa*
2. Jan-Anders Andersson, Vintrosa och Per Falkenström, Vretstorp; *för svängigt samspel på fiol och durspel*
3. Trio Fri, Lisa Hellsten, Ida Hellsten, Linköping och Jonas Jansson, Norrköping; *för klangfullt samspel på fiol, gitarr och bas.*

Vinnarna får förutom en pengasumma varsin festivalspelning; för vinnaren i soloklassen på Korröfestivalen 2016 och för vinnaren i gruppklassen på Linköpings Folkmusikfestival i oktober 2016. Samtliga pristagare har fått diplom och medalj.

Dagens tävlingar avslutades med prisutdelning på stadens torg, där också vinnarna fick spela upp inför publik. Därefter fortsatte arrangemanget i församlingshemmet med konsert av Patrik Andersson samt en avslutande trivsamt ”eftersits” med både mat och mycket spel.

Ett stort TACK till tävlingskommitté, styrelse, jury, alla spelmän, publik...m. fl. som hjälpte till att göra årets Pelle Fors-tävling så lyckad!

Nästa år är det troligen Örebro Läns Folkmusikförbund's tur att arrangera tävlingen.

Text: Isabell Svärdmalm

Spelmansstämma/Hembyggsdag i Östra Ryd

Med anledning av nytrycket av Anders Larssons Notboken, (*Notboken presenterades i Ö-spel nr 1/2016*) togs kontakt med Eva Nordh-Furenhed, sjungande durspelare och aktiv i Östra Ryds Hembyggsförening för ”bokrelease” i Östra Ryd i lämpligt sammanhang. Bygdens årliga Östra Ryds-dag blev därför utökad med boksläpp och spelmansstämma.

Lördagen den 13 augusti inleddes med minilåt-kurs med Toste Länne och Eric Hammarström. 14 förväntansfulla musikanter på fiol, dragspel, gitarr och tvärflöjt fick lära sig 4 pollonesser på knappt 3 timmar!

Därefter fortsatte det tajta programmet; vi kunde delta i Balladdans med Marie Länne-Persson; som följdes av att Eric och Katarina Hammarström presenterade Notboken för oss ”redan frälsta och för bygdens folk”, en talrik publik. Boken fanns förstas till försäljning!

Allspelet samlade en riktigt stor skara spelmän, varpå de flesta av oss skyndade vidare för att inte missa Anders Thörnquist som föreläste om uppteckningar och inspelningar han gjort med spelmän i bl a Yxnerum, Åtvid och Kolmården med omnejd.

Östra Rydsdagen forts...

Anders cyklade runt med en bärbar kassettspelare och letade under åren 1977-1982 upp den tidens traditionsbärare. Spelmännen han mötte försörjde sig bl a som lant- skogsarbetare eller smeder. Resultatet av hans möten har samlats i en bok "MusikTraditioner i Östergötlands skogsbygder".

Föreläsningen varvades med inspelningar, men vi fick också lyssna till "live" musik av Anders tillsammans med Eva N-F.

Dagen avslutades med folkmusik i kyrkan. Medverkande var Marie Länne-Persson, Toste Länne, David Siljat, Eric och Katarina Hammarström, och Folklekarne. Tillsammans med Söderköpings-dragospelaren Lasse Norrman fick alla dagens spelmän spela med i "En vänlig grönskas rika dräkt". En fin avslutning på en mycket innehållsrik dag!

Några dagar senare summerade Eva Nordh-Furenhed det hela med att tacka för samarbetet med orden:

"...det var nog den bästa och mest välbesökta Östra Rydsdagen vi haft!..."

Text: Isabell Svärdmalm

Överst: Anders Thörnquist och Eva Nordh-Furenhed
Nederst: Roligt på låtkursen! Toste Länne och Knut Eriksson
Foto: Håkan Wasén

Linköpingsstämman 26–28 augusti

Till vänster: Carl Nyqvist, Emma Johansson, Ami Petersson Dregelid, Ellika Frisell.
Foto: Hans Norberg

Nedan: Sunju Park
Foto: Isabell

Hög musikalisk kvalitet på Linköpingsstämman med fantastiska verkstäder, spel till dans två kvällar i rad, en god portion allspel och sång och fina uppträdanden....

Trots hård konkurrens av flygdagar och stadsfest hittade entusiasterna till Valla folkhögskola och lät sig underhållas. Verkstäderna höll hög klass och det var inspirerande att lära sig spela och sjunga till västgötska låtar, och en njutning att få dansinstruktionen av Ami till Ellika Frisells dynamiska spel! På dansscenen på lördagen stod flera duktiga spelmän och sångare som t.ex. grupperna Blåqvint, Bessman, och Låtande Tjejer.

Söndagen startades som alltid med Allspel och i samband med det avtackades Lisa Hellsten, som lämnar stämmokommittén efter 10 år (*Spelmansförbundet och*

Folkungagillet har två representeranter var). Tack Lisa för ditt stora engagemang!

Därefter underhölls den nedkylda publiken av bl.a. olika riksspelmansgrupper och av Folkungagillet. Ett exotiskt bidrag kom från unga Sunju Park från Seoul som förgyllde scenprogrammet med att spela på sitt traditionella instrument "Kaya-gum". När Sunju spelade avstannade sorlet och publiken lyssnade andäktigt.

Text: Isabell, Barbro, Håkan

Stig Andersson och Mem-valsens

En kväll i juni träffade jag Mem-bon Stig Andersson, tillsammans med Jan-Åke Sallermo, fiol (Mem) och Lennart Andersson, dragspel (Norrköping). Stig, nu 76 år, har bott i Mem sedan 1960-talet.

Mem ligger vid Göta Kanals utlopp i Slätbaken. *(Många av oss i förbundet har gått på spel-och danskurser på slottet Mem, under 1980- och 90-talen innan slottet såldes.)*

Stig Andersson har gjort en melodi med text, Mem-valsens, som också är Numrets Låt! Stig är självlärd på dragspel, underhöll ofta på festerna de hade, ibland tillsammans med sin bror från Stockholm, som spelade gitarr. Mem-valsens fanns då med på repertoaren. Han komponerade valsens i början av 70-talet, och i texten beskriver han verkligen kärleken till sin hembygd.

Men nu har den inte sjungits eller spelats på många år...

Jan-Åke Sallermo, själv boende i Mem, fick vetskap om Stig och sökte upp honom tidigt i våras för att be honom spela upp valsens. För att känna igen Stig fick han beskrivningen ..”det är han som alltid går omkring i träskor..”

Men Stig hade gjort sig av med dragspelet..”...jag spelar ju inte längre...fingrarna är lite för stela numera...” Istället skedde en inspelning i Jan-Åkes kök, där Stig sjöng in valsens på kassett.

Jan-Åke frågade mig om jag trodde spelmansförbundet skulle ha intresse av att dokumentera valsens.- Jag kunde inte annat än svara ja på frågan. Så jag fick kassetten i min hand, och efter många genomlysningar kunde jag teckna ner musiken på noter, samt lära mig melodin. I efterhand har Lennart Andersson redigerat not-och textbilden.

Så gjorde vi upp för en träff för att spela för och med Stig. Lennart Andersson tillfrågades att även dokumentera på film. Inspelningen skedde den 22 juni på Kanalmagasinet i Mem. Ågarna till restaurangen ställde välvilligt upp med plats i den stora festsalen (gammalt magasin, byggt 1832!)

Jag hade gjort mig en bild av en liten farbror i träskor...istället mötte jag en lång, stilig och ganska tystlåten äldre man. Och ja, han hade träskor. Vi fick en pratstund där jag frågade om hans tid i Mem och om hans yrkesliv. I augusti träffades vi ytterligare en gång, nu i Söderköping, för att få denna text komplett.

Stig, född 1940, kom till Mem 1964, där de blivande svärföräldrarna bodde på sitt sommarnöje. Stig gifte sig 1968, och med sin fru Birgitta hyrde de ”bagar- 9

boden” i Mem som *sitt* sommarnöje. Under 1970-talet blev de bofasta i det ”gamla tullhuset”. Nu i sommar har Stig och Birgitta flyttat in till lägenhet i Söderköping. ”...huset är för stort och det är för jobbigt att sköta både hus och trädgård nu när vi blivit äldre..”

Stig arbetade med verkstadsjobb och ”lite av varje” i sin ungdom, men gick som brukligt på aftonskola och utbildade sig till ingenjör vid 30 års ålder. Han fick arbete på Stal Refrigeration i Norrköping, och så småningom även chefsbefattning där. Flera blev tjänsteresorna bl a till både Nya Zeeland och Australien.

Musikintresset ligger i släkten:

Farfar Alfred och farmor Josefina Andersson bodde med sin familj i en stuga tillhörande herrgården Rodga, utanför Åby, Norrköping. Familjen var stor, Stigs pappa hade 8 syskon. Den stora familjen hade en fin sammanhållning och ofta blev det sång och musik därhemma.

Stig berättar att han som 5-åring låg i kökssoffan och lyssnade på när farbror ”nr 5” Fritz, spelade Jularbo-repertoar på sitt dragspel och pappa Ivar sjöng och spelade munspel. Det där med dragspel verkade roligt, tyckte Stig, men det dröjde tills Stig var i 30-årsåldern, innan han köpte ett eget instrument och började lära sig på egen hand.

Mem-valsens är lätt att lära, refrängen fastnar lätt i huvudet. En riktig dragspelsvals! Men den ligger bra till för nyckelharpa, och vi fiolister får en liten utmaning i C-dur. Håll till godo!

Dokumentationen på CDn kommer att finnas i förbundets arkiv.

Text: Isabell Svärdmalm

Numrets låt

Mem-valsén

Av Stig Andersson Mem

upptecknad av I Svärdmalm, 2016, efter sång (av Stig A) på kassett

♩ = 127

1. En vac-ker af - ton när so-len sig sän - ker och som-mar'n står i sin fag-ras - te
2. När se-dan skym-ning-en sak-ta sig sän - ker och må - nen tän-der sin lām - pa så
3. När ö - ver träd - top - par so-len sig höj - er vi van - dra hem ö - ver äng - ar och

prakt och var-je våg u - ti vi - ken den blän - ker u - tav sol - strå - lars gyl - len - e
klar de fles-ta Mem-s-bor kan hän - da då tän - ker att i Mem vill jag jämt va - ra
mo ut - ö - ver vi - ken där dim-man sig drö - jer hörs en sjö - få - gel loc - ka ho

makt då ut ur stu - gor - na fol - ket sig le - tar för att sam-las till fest up - på
kvar för den-na plats är en pär - la på jor - den med sin un - der-bart skö - na na
ho i - från sko-gen hörs få - gel-sång lju - da när på sti - gar vi le - ta oss

Mem och nu vi hop - pas att ing-en vi re - tar om vi sjung - er på den-na re-
tur och vi sjung - er så gär-na de or - den när mu - si - ken den kling-ar i
hem om du nå'n gång en gäst till dig bju - da sjung till - sam-mans på den-na re-

fräng. Refr. Mem, Mem, Mem-val - sen går det prass-lar i skre-vor och snår
dur
fräng.

Mem, Mem, Mem-val - sen går sjung nu för allt vi för - mår

Mem, Mem, Mem-val - sen går drag-spe - lets to - ner oss när Mem,

Mem, Mem-val - sen går lå - ten som all - tid be - står.

From ScoreCloud
to Smart Score with lyrics

Vad finns att glädja sig åt framöver???

Helgkurs i slängpolska på fläck 12-13 november 2016

Är du intresserad av att dansa slängpolska, så som den dansades när den stod på sin höjd-punkt på 1700-talet? Då är du välkommen till vår helgkurs med fokus på äldre dans- och musiktradition. Kursen vänder sig till dig som har dansvana och som tidigare kommit i kontakt med slängpolskedans och -musik. Den här dansen består av ett antal byggstenar, som gör att du kan skapa din egen variant inom dess ramar. Vi kommer att gå igenom grunden (rytm, steg och formen) och fördjupa oss i de rytmiska uttrycken och variationerna. Dessutom bjuder spelmännen på en riktigt fin danskväll med gammaldans och slängpolskor.

Dansledare: Björn Fredriksson, Ingegerd Vejvi, Eva Edberg, Katarina Hammarström, Bruno Goldenfeld

Spelmän: Pelle Björnlert, Bengt Löfberg, Erik Pekkari, Britt-Marie o Anders Eriksson, Birgitta Lundin, Eric o Katarina Hammarström, Christer o Kristina Samuelsson.

Program:

lörd 12/11	11.00-12.30	Incheckning samt ev. förbeställd lunch
	13.00-17.00	Dansverkstad slängpolska m fikapaus
	18.30	Förbeställd middag serveras
	20.00-00.00	Danskväll
sönd 13/11	10.00-13.00	Dansverkstad slängpolska m fikapaus
	13.00	Ev. förbeställd lunch

Plats: Vandrarhemmet i Borghamn vid Vätterstranden ca 1 mil söder om Vadstena.

Kursinfo: Ca. 70 deltagare. Om det blir kölista erbjuds plats i turordning efter ev. avhopp.

Kursavgift: 550 kr/pers, betalas kontant vid ankomst.

Mat och logi på vandrarhemmet kan bokas till extra avgift, eller ordnas på egen hand. På vandrarhemmet finns tillgång till kök för självhushåll.

Kursanmälan: skickas med e-post senast söndag **16 oktober** till ivejvi@gmail.com

Mera info: Om kursen: Ingegerd Vejvi, tel 0703851477, ivejvi@gmail.com samt Eva Edberg, tel. 070-3089015, eva.edberg@milstenen.com

Om logi/mat (ej bokning): info@borghamnsvandrarhem.nu Tel: 0143-203 68

Sprid gärna denna inbjudan vidare till andra som du vet är intresserade!

Varmt välkommen!

Krokiga låtar och rakryggade spelmän
från Markaryd

Låtkurs
& konsert med
Jeanett
och Peter
Rousu
24.9-25.9
Fontänen
Link-g

Anmälan till kurs: anmalan@folkmusik.nu

Mer info: Östgötaspel 16.2, ÖSF:s hemsida kalendarium, barbro.wijma@liu.se, ordforande@folkmusik.nu

Linköpings Folkmusikfestival
7.10-8.10 (folkmusik.nu)

Möt sprakande artister och gå på workshops, buskspele och dansa!

Artister: Sallyswag, Yölariis, Beltaine, Stormsteg, Kraja, Symbio, Triakel, Erika & Cecilia, 101 hattar att sparka ner..., Räisänen & Reid, Kate in the Kettle, Anders Löfberg & Pelle Björnlert, Daniel & Emma, Johannes Geworkian Hellman, Bridget Marsden & Leif Ottoson, Belpolska, Bister, Anna Fält, Fyra Röda, Per och Axel Jensen, GUF, Vägspel, Lunnefolk, Orsa spelmannslag, Hammarström & Samuelsson, Kultureliten

Workshops: Daniel & Emma, Balladdans, Irländsk folkmusik, Polskedans, Finsk sång, Stämsång med Kraja, Skotsk/Irländsk folkdans & ceildh

ÖSTGÖTASPEL

2016 nr 3

KALENDARIUM

(Östergötland*, Södermanland***, Småland****)

Östergötland*

Folkmusikcafé FiL**

16-09-07 19.00 Visstuga och dans till spellista

Fontänen, Västra v. 32, Link-g

16-10-05 19.00 Spelstuga och dans till spellista

Fontänen, Västra v. 32, Link-g

16-11-02 19.00 Visstuga och dans till spellista

Fontänen, Västra v. 32, Link-g

16-12-07 Spelstuga med dans till spellista

Hemslöjdsgården, 1 tr, Läroverksg. 7, Link-g

Konserter FiL**

16-09-24 19.00 Krokiga låtar och rakryggade spelmän.

Jeanett och Peter Rousu (som också har låtkurs över helgen). Fontänen, Västra v. 32, Linköping

16-10-07 - 08 Linköpings

Folkmusikfestival

Kollektivet, Link-g

16-10-22 19.00 Irmelin

Fontänen, Västra v. 32, Linköping

16-11-19 19.00 Blå Bergens

Borduner. Fontänen, Västra v. 32, Link-g

16-11-12 - 13 Slängpolske-

kurs i Borghamn - se annons s. 11

17-02-11 - 12 Vinterträff med låtspelkurs om Slakamusiken - se annons s. 2

Södermanland***

16-09-30 Start för SOL-

FOLKET – Sörmlands låtverkstad!

16-10-15 10.15 Yngve Anderssons spel-och dansträff i Rönninge

Småland****

16-10-01 Spelmansstämma i Markaryd

[*www.ostgotaspel.se](http://www.ostgotaspel.se)

[**www.folkmusik.nu](http://www.folkmusik.nu)

[***www.sormlandsspel.se](http://www.sormlandsspel.se)

[****www.smalandsspelmansforbund.se](http://www.smalandsspelmansforbund.se)

Nittonbunda

Skivan har fått sitt namn efter en polska av Pelle Fors. En bund är ett inslag i en väv och denna polska har 19 olika ”inslag”. Anders Löfberg spelar med bl. a far Bengt och kamraten och inspiratören Pelle Björnlert.

Ett vidunderligt äventyr där Anders Löfberg visar att han bokstavligen har många strängar på sin lyra - som mest klingar 21 strängar samtidigt!

Skivomslaget med Anders Löfberg uttrycker hela känslan i musiken på skivan. Hans ansikte visar att han räds ingenting utan tar oss med på svindlande turer både här och i Norge, och det med cello och fioler med resonanssträngar.

Det fina med skivan är att Anders Löfberg låter cellon marschera in. Han har rätt i att cello passar i Orsa-polskor som i Forslundapolskan. Men han visar också att den kan låta som en stor smedjehammare. Och efter en polska efter Bernhard Ljunggren och en vals efter August Karlsson är man förlorad i celloklangerna. Skivan är som en bra semesterresa där man hela tiden får uppleva nya och fantastiska musikaliska vyer.

I Stegen från Enshult spelar han tillsammans med sin far Bengt och samspelet blir något alldeles speciellt. Men det gäller även Pelle Björnlert: När han och Anders spelar tillsammans handlar det inte om två fioler; det handlar om ett par fioler som ingått äktenskap och vilka hela tiden stöttar, hjälper och älskar varandra.

Mina favoriter är klassiska ”dur och moll” efter Anders Fredrik Andersson i Tryserum. Kan det bli så mycket finare samspel och klang med 21 fiolsträngar? Och ”Clarín” fylld av så mycket spelglädje.

Håkan Wasén

